

Geconsolideerde winst- en verliesrekening (in miljoen euro)

Geconsolideerde cijfers volgens de boekhoudkundige regels van IFRS

	FY 2017	FY 2018	Q4 2017	Q4 2018
	Geherformuleerd		Geherformuleerd ¹	Niet geauditeerd
Opbrengsten	2.443	2.247	640	600
Kostprijs van verkopen	(1.629)	(1.533)	(427)	(415)
Brutowinst	814	713	213	185
Verkoopkosten	(336)	(321)	(81)	(81)
Algemene beheerskosten	(169)	(172)	(43)	(44)
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	(144)	(141)	(35)	(36)
Waardevermindervingsverliezen op handels- en andere vorderingen, inclusief contractuele activa verbonden aan contracten met klanten	(2)	(5)	(1)	(2)
Overige bedrijfsopbrengsten	68	56	19	11
Overige bedrijfskosten	(93)	(73)	(33)	(27)
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten	138	59	39	6
Financieringsbaten	1	2	-	-
Financieringskosten	(8)	(10)	(2)	(3)
Financieringsbaten/(-kosten) - netto	(7)	(8)	(2)	(3)
Overige financieringsbaten	10	5	1	3
Overige financieringskosten	(42)	(36)	(10)	(8)
Overige financieringsbaten/(kosten) - netto	(32)	(31)	(9)	(6)
Nettofinancieringslasten	(39)	(39)	(11)	(8)
Aandeel van de Groep in het nettoresultaat van geassocieerde deelnemingen, na winstbelastingen	(1)	(1)	(1)	-
Winst (verlies) voor belastingen	98	19	27	(2)
Winstbelastingen	(53)	(34)	(31)	(21)
Winst (verlies) over de verslagperiode	45	(15)	(4)	(23)
Winst (verlies) toewijsbaar aan:				
Aandeelhouders van de Onderneming	37	(24)	(7)	(28)
Minderheidsbelangen	8	9	3	5
Winst uit bedrijfsactiviteiten	138	59	39	6
Reorganisatiekosten en niet-recurrente resultaten	(31)	(66)	(17)	(37)
Recurrente EBIT	169	125	56	44
Gewone winst per aandeel (€)	0.22	(0.14)	(0.04)	(0.16)

Gedurende 2018 heeft de Groep het boekhoudkundig beleid dat ook in voorgaande jaren gold consequent toegepast, met uitzondering van de weergave van de winst- en verliesrekening en het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten. De weergave is gewijzigd ten gevolge van de toepassing van de nieuwe IFRS-standaard IFRS 9 'Financiële Instrumenten'. Volgens deze nieuwe standaard worden de waardevermindervingsverliezen op handels- en andere vorderingen nu weergegeven in de winst- en verliesrekening.

**Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten voor het jaar
eindigend in december 2017 / december 2018 (in miljoen euro)**

Geconsolideerde cijfers volgens de boekhoudkundige regels van IFRS

	2017	2018
Winst (verlies) van de periode	45	(15)
Niet-gerealiseerde resultaten		
Niet-gerealiseerde resultaten die geherklasseerd zijn naar de winst- en verliesrekening of in een volgende periode kunnen geherklasseerd worden naar de winst- en verliesrekening:		
Valutakoersverschillen:	(43)	(1)
Valutakoersverschillen voor buitenlandse activiteiten	(43)	(1)
Kasstroomafdekkingen:	9	(22)
Effectief deel van veranderingen in de reële waarde van kasstroomafdekkingen	35	(18)
Nettoverandering in de reële waarde van kasstroomafdekkingen die is overgeboekt naar de winst- en verliesrekening	(8)	(4)
Verandering in de reële waarde die is overgeboekt naar de initiële boekwaarde van het ingedekte actief	(14)	(4)
Winstbelastingen	(4)	4
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	1	-
Reële waardeveranderingen van financiële activa beschikbaar voor verkoop ¹	1	-
Niet-gerealiseerde resultaten die niet geherklasseerd worden naar de winst- en verliesrekening:	53	24
Investering gewaardeerd aan reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten – veranderingen in reële waarde ¹	-	(2)
Herwaardering van de nettoverplichting uit hoofde van toegezegd pensioenregelingen	55	26
Winstbelastingen op de herwaardering van de nettoverplichting uit hoofde van toegezegd pensioenregelingen	(2)	-
Niet-gerealiseerde resultaten over de periode, na winstbelastingen	20	1
Totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten toewijsbaar aan:	65	(14)
Aandeelhouders van de Onderneming	60	(23)
Minderheidsbelangen	5	9

¹ Gedurende 2018 heeft de Groep het boekhoudkundig beleid dat ook in voorgaande jaren gold consequent toegepast, met uitzondering van de weergave van de geconsolideerde winst- en verliesrekening ten gevolge van de toepassing van de nieuwe IFRS standaard, IFRS 9 'Financiële Instrumenten'. Deze standaard vereist dat in het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten de veranderingen van investeringen gewaardeerd aan reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten verschoven worden naar de sectie 'Niet gerealiseerde resultaten die niet geherklasseerd worden naar de winst- en verliesrekening.'

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten voor het kwartaal eindigend in december 2017 / december 2018 (in miljoen euro)

Geconsolideerde cijfers volgens de boekhoudkundige regels van IFRS

	Q4 2017	Q4 2018 Niet geauditeerd
Winst (verlies) van de periode	(4)	(23)
Niet-gerealiseerde resultaten		
Niet-gerealiseerde resultaten die geherklasseerd zijn naar de winst- en verliesrekening of in een volgende periode kunnen geherklasseerd worden naar de winst- en verliesrekening:		
Valutakoersverschillen:	(8)	-
Valutakoersverschillen voor buitenlandse activiteiten	(8)	-
Kasstroomafdekkingen:	5	(8)
Effectief deel van veranderingen in de reële waarde van kasstroomafdekkingen	14	(10)
Nettoverandering in de reële waarde van kasstroomafdekkingen die is overgeboekt naar de winst- en verliesrekening	(4)	1
Verandering in de reële waarde die is overgeboekt naar de initiële boekwaarde van het ingedekte actief	(4)	1
Winstbelastingen	(1)	-
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	1	-
Reële waardeveranderingen van financiële activa beschikbaar voor verkoop ¹	1	-
Niet-gerealiseerde resultaten die niet geherklasseerd worden naar de winst- en verliesrekening:	53	26
Investering gewaardeerd aan reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten – veranderingen in reële waarde ¹	-	(1)
Herwaardering van de nettoverplichting uit hoofde van toegezegdpensioenregelingen	55	26
Winstbelastingen op de herwaardering van de nettoverplichting uit hoofde van toegezegdpensioenregelingen	(2)	1
Niet-gerealiseerde resultaten over de periode, na winstbelastingen	51	18
Totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten toewijsbaar aan:	47	(5)
Aandeelhouders van de Onderneming	45	(10)
Minderheidsbelangen	2	5

¹ Gedurende 2018 heeft de Groep het boekhoudkundig beleid dat ook in voorgaande jaren gold consequent toegepast, met uitzondering van de weergave van de geconsolideerde winst- en verliesrekening ten gevolge van de toepassing van de nieuwe IFRS standaard, IFRS 9 'Financiële Instrumenten'. Deze standaard vereist dat in het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten de veranderingen van investeringen gewaardeerd aan reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten verschoven worden naar de sectie 'Niet gerealiseerde resultaten die niet geherklasseerd worden naar de winst- en verliesrekening.'

Geconsolideerde balansen (in miljoen euro)

Geconsolideerde cijfers volgens de boekhoudkundige regels van IFRS

	31/12/2017	01/01/2018 ⁽¹⁾	31/12/2018
<u>Vaste activa</u>	985	985	1.019
Immateriële activa en goodwill	589	589	615
Materiële vaste activa	190	190	174
Geassocieerde deelnemingen	5	5	4
Overige financiële activa	11	11	9
Handelsvorderingen	14	14	16
Vorderingen uit leaseovereenkomsten	55	55	62
Overige activa	6	6	24
Uitgestelde belastingsvorderingen	115	115	114
<u>Vlottende activa</u>	1.248	1.248	1.348
Voorraden	487	476	498
Handelsvorderingen	503	419	420
Contractuele activa verbonden aan contracten met klanten	-	105	105
Actuele vorderingen uit winstbelastingen	63	63	71
Overige belastingsvorderingen	23	23	25
Vorderingen uit leaseovereenkomsten	30	30	30
Overige vorderingen	14	14	14
Overige activa	44	34	34
Derivaten	16	16	1
Geldmiddelen en kasequivalenten	68	68	141
Vaste activa aangehouden voor verkoop	-	-	10
<u>TOTAAL ACTIVA</u>	2.233	2.233	2.367

	31/12/2017	01/01/2018 ⁽¹⁾	31/12/2018
<u>Eigen vermogen</u>	307	307	290
<u>Eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders van de onderneming</u>	275	275	252
Maatschappelijk kapitaal	187	187	187
Uitgiftepremies	210	210	210
Ingehouden winsten	878	878	854
Overige reserves	(69)	(69)	(93)
Valutakoersverschillen	(8)	(8)	(9)
Verplichtingen wegens vergoedingen na uitdiensttreding: herwaardering van de nettoverplichting uit hoofde van toegezegd pensioenregelingen	(923)	(923)	(897)
Toewijsbaar aan minderheidsbelangen	32	32	38
<u>Langlopende verplichtingen</u>	1.241	1.241	1.336
Verplichtingen wegens vergoedingen na uitdiensttreding	1.149	1.149	1.066
Overige personeelsbeloningen	13	13	13
Rentedragende verplichtingen	47	47	219
Voorzieningen	5	5	9
Uitgestelde belastingverplichtingen	21	21	22
Handelsschulden	4	3	2
Contractuele verplichtingen verbonden aan contracten met klanten	-	1	3
Overlopende rekeningen	2	2	2
<u>Kortlopende verplichtingen</u>	685	685	741
Rentedragende verplichtingen	39	39	66
Voorzieningen	66	49	52
Handelsschulden	220	220	217
Contractuele verplichtingen verbonden aan contracten met klanten	-	145	163
Uitgestelde opbrengsten en vooruitbetalingen	128	-	-
Actuele verplichtingen uit winstbelastingen	53	53	47
Overige belastingverplichtingen	34	34	27
Overige te betalen posten	12	13	8
Personeelsbeloningen	128	128	134
Overige verplichtingen	3	2	13
Derivaten	2	2	13
<u>TOTAAL EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN</u>	2.233	2.233	2.367

(1) Gedurende 2018 heeft de Groep het boekhoudkundig beleid dat ook in voorgaande jaren gold consequent toegepast, met uitzondering van de weergave van de geconsolideerde balans die ten gevolge van de toepassing van de nieuwe IFRS-standaard, IFRS 15 'Opbrengsten uit contracten met klanten', gewijzigd is. De Groep heeft de nieuwe standaard IFRS 15 toegepast volgens de cumulatieve methode, waarbij het effect van eerste toepassing wordt getoond op 1 januari 2018. Dit betekent dat de Groep de nieuwe vereisten van de standaard niet toepast op vergelijkbare jaarperiodes voorgesteld. De nieuwe standaard introduceert het concept van contractuele activa en verplichtingen verbonden aan contracten met klanten. Op 31 december 2017 zaten deze activa en verplichtingen vervat in andere rubrieken van de balans. Op 1 januari 2018 werden de 'Op te maken facturen' (84 miljoen euro) die voorheen begrepen waren in de rubriek 'Handelsvorderingen' geherklasseerd naar 'Contractuele activa verbonden aan contracten met klanten'. Herklasseringen vanuit de rubriek 'voorraad' naar Contractuele activa verbonden aan contracten met klanten' bedragen 11 miljoen euro en hebben voornamelijk betrekking op werken in uitvoering. Herklasseringen vanuit Overige Activa naar Contractuele activa verbonden aan contracten met klanten bedragen 10 miljoen euro en betreffen contracten die de Groep afsloot met derde leveranciers voor de levering van ondersteunende diensten die de Groep in staat stellen om onderhoudscontracten te voldoen aan haar klanten. Langs de passiefzijde bevatten 'Contractuele verplichtingen verbonden aan klanten' op 1 januari 2018 'uitgestelde opbrengsten en vooruitbetalingen' ten belope van 128 miljoen, voorheen apart gepresenteerd in een aparte rubriek van de geconsolideerde balans alsook te betalen bonussen en kortingen aan klanten voor goederen en diensten verkocht gedurende de periode ten belope van 17 miljoen euro. Deze bonussen en kortingen aan klanten werden voorheen gepresenteerd onder omzet-gerelateerde voorzieningen.

Geconsolideerde kasstroomoverzichten (in miljoen euro) Geconsolideerde cijfers volgens de boekhoudkundige regels van IFRS

	FY 2017 Geheformuleerd ⁽¹⁾	FY 2018	Q4 2017 Geheformuleerd ⁽¹⁾	Q4 2018 Niet geauditeerd
Winst (verlies) over de periode	45	(15)	(4)	(23)
Winstbelastingen	53	34	25	21
Aandeel in het nettoresultaat van geassocieerde deelnemingen, na winstbelastingen	1	1	1	-
Nettofinancieringskosten	39	39	17	8
Bedrijfsresultaat	138	59	39	6
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen	56	60	17	20
Vrijval van resultaten uit de afdekkingsreserve	(8)	(4)	(4)	1
Overheids- en andere subsidies	(10)	(14)	(3)	(1)
Winst/verlies op de verkoop van immateriële en materiële vaste activa	1	(2)	2	2
Kosten voor verplichtingen wegens vergoedingen na uitdiensttreding en ontslagvergoedingen	30	38	8	16
Opbouw van personeelsverplichtingen	110	93	27	19
Afwaarderingen/terugname op voorraden	16	23	6	12
Waardeverminderingverliezen/terugname op vorderingen	2	5	1	2
Opbouw/terugname van voorzieningen	13	30	5	15
Valutakoersverschillen en reële waardeveranderingen van derivaten	(2)	(2)	(1)	1
Overige niet-kaskosten	153	168	42	67
Wijziging in de voorraden	(41)	(57)	32	26
Wijziging in de handelsvorderingen	(39)	(8)	(33)	(24)
Wijziging in de contractuele activa verbonden aan contracten met klanten	-	4	-	21
Wijziging in de werkkapitaalactiva ⁽²⁾	(80)	(61)	(1)	23
Wijziging in de handelsschulden	7	(4)	(3)	(25)
Wijziging in de uitgestelde opbrengsten en ontvangen vooruitbetalingen	(5)	-	(16)	-
Wijziging in de contractuele verplichtingen verbonden aan contracten met klanten	-	25	-	(4)
Wijziging in de werkkapitaalverplichtingen ⁽²⁾	2	21	(19)	(29)
Wijziging in het werkkapitaal	(78)	(40)	(20)	(6)
Uitgaande kasstroom voor personeelsbeloningen	(199)	(209)	(58)	(54)
Uitgaande kasstroom voor voorzieningen	(19)	(25)	(8)	(7)
Veranderingen in de leaseportfolio	-	(11)	(2)	(1)
Veranderingen in ander werkkapitaal	11	(29)	21	(34)
Ontvangen kasstromen uit derivaten ter indekking van operationele activiteiten	-	13	-	(3)
Kasstroomen uit bedrijfsactiviteiten	62	(14)	31	(11)
Betaalde belastingen	(22)	(30)	(8)	(14)
Nettokasstroomen uit bedrijfsactiviteiten	40	(44)	23	(25)
Investeringsuitgaven	(46)	(40)	(17)	(9)
Ontvangsten uit de verkoop van immateriële activa en materiële vaste activa	6	5	3	(2)
Overnames	(2)	(25)	-	(5)
Ontvangen rente	1	3	-	1
Ontvangen dividenden	-	-	-	-
Nettokasstroomen uit investeringsactiviteiten	(41)	(57)	(14)	(16)

	FY 2017 Geherformuleerd ⁽¹⁾	FY 2018	Q4 2017 Geherformuleerd ⁽¹⁾	Q4 2018 Niet geauditeerd
Betaalde rente	(9)	(15)	(2)	(5)
Dividenden betaald aan minderheidsbelangen	(10)	(3)	-	-
Inkomsten uit leningen	-	227	-	96
Terugbetaling van leningen	(23)	(34)	(9)	-
Veranderingen in leningen	(23)	193	(9)	96
Ontvangsten uit / (betaling van) derivaten	-	(1)	-	1
Andere financieringsinkomsten / (-kosten)	-	(2)	-	-
Overige financieringskasstromen	(13)	2	(4)	-
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	(55)	175	(15)	92
Nettowijziging in geldmiddelen en kasequivalenten	(56)	74	(6)	51
Geldmiddelen en kasequivalenten bij het begin van de periode	127	67⁽³⁾		
Nettowijziging in geldmiddelen en kasequivalenten	(56)	74		
Impact van valutakoersverschillen	(3)	(5)		
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de periode	68	136⁽³⁾		

1) Gedurende 2018 heeft de Groep de presentatie van het geconsolideerde kasstroomoverzicht gewijzigd door toevoeging van een aparte weergave van de volgende niet-kaskosten: afwaarderingen op voorraden, bijzondere waardevermindervers verliezen op handelsvorderingen, toevoegingen en terugnames van provisies en opgebouwde aan de periode toegewezen kosten voor personeelsbeloningen, toegezegdpensioenregelingen en andere personeelsplannen. Deze overige niet-kaskosten werden voorheen inbegrepen in wijzigingen van overige kortlopende activa en verplichtingen en veranderingen in langlopende en kortlopende voorzieningen en personeelsverplichtingen. Het management meent dat deze gewijzigde presentatie meer relevante informatie verschaft aan de lezer van de geconsolideerde financiële staten. De Groep heeft vergelijkende informatie van het voorgaande boekjaar aangepast.

2) Gedurende 2018 heeft de Groep het boekhoudkundig beleid dat ook in voorgaande jaren gold consequent toegepast met uitzondering van de weergave van de geconsolideerde balans en het geconsolideerd kasstroomoverzicht die beiden gewijzigd zijn tengevolge van de implementatie van IFRS 15 'Opbrengsten uit contracten met klanten'. De Groep heeft deze nieuwe standaard toegepast volgens de cumulatieve methode, waarbij het effect van eerste toepassing wordt getoond op 1 januari 2018. Dit betekent dat de Groep de nieuwe vereisten van de standaard niet toepast op vergelijkende jaarperiodes die worden voorgesteld. Tengevolge de wijzigingen van de nieuwe standaard IFRS 15, zijn de kasstromen uit wijzigingen van overige kortlopende activa en verplichtingen niet vergelijkbaar met 2017 omwille van het feit dat de kasinstromen en -uitstromen van contractuele activa en verplichtingen verbonden aan contracten met klanten voor 2017 vervat zaten in wijzigingen in voorraden, wijzigingen in handelsvorderingen en wijzigingen in overige kortlopende activa en verplichtingen. Meer informatie wordt verschaft in voetnoot 1 van de geconsolideerde balans.

3) Negatieve banksaldi zijn gepresenteerd in aftrek van kasmiddelen en voorheen inbegrepen in ontvangsten en terugbetalingen van leningen (31 december 2017: 1 miljoen euro/ 31 december 2018: 5 miljoen euro).

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het Eigen Vermogen (in miljoen euro)

Geconsolideerde cijfers volgens de boekhoudkundige regels van IFRS

in miljoen euro	TOEWIJSBAAR AAN AANDEELHOUDERS VAN DE ONDERNEMING									TOEWIJSBAAR AAN MINDERHEIDSBELANGEN	TOTAAL EIGEN VERMOGEN
	Maatschappelijk kapitaal	Uitgiftepremie	Ingehouden winsten	Eigen aandelen	Reële waarde reserve	Afdekkingsreserve	Herwaarding van de netto-verplichting uit hoofde van de vaste doelregelingen	Valutakoersverschillen	Totaal		
Balans op 1 januari 2017	187	210	841	(82)	2	1	(976)	32	215	37	252
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de periode											
Winst (verlies) over de periode	-	-	37	-	-	-	-	-	37	8	45
Niet-gerealiseerde resultaten na winstbelastingen	-	-	-	-	1	9	53	(40)	23	(3)	20
Totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de periode	-	-	37	-	1	9	53	(40)	60	5	65
Transacties met aandeelhouders, rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen											
Dividenden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(10)	(10)
Totaal van transacties met aandeelhouders, rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(10)	(10)
Balans op 31 december 2017	187	210	878	(82)	3	10	(923)	(8)	275	32	307
Balans op 1 januari 2018	187	210	878	(82)	3	10	(923)	(8)	275	32	307
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de periode											
Winst (verlies) over de periode	-	-	(24)	-	-	-	-	-	(24)	9	(15)
Niet-gerealiseerde resultaten na winstbelastingen	-	-	-	-	(2)	(22)	26	(1)	1	-	1
Totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de periode	-	-	(24)	-	(2)	(22)	26	(1)	(23)	9	(14)
Transacties met aandeelhouders, rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen											
Dividenden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3)	(3)
Totaal van transacties met aandeelhouders, rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3)	(3)
Balans op 31 december 2018	187	210	854	(82)	1	(12)	(897)	(9)	252	38	290